

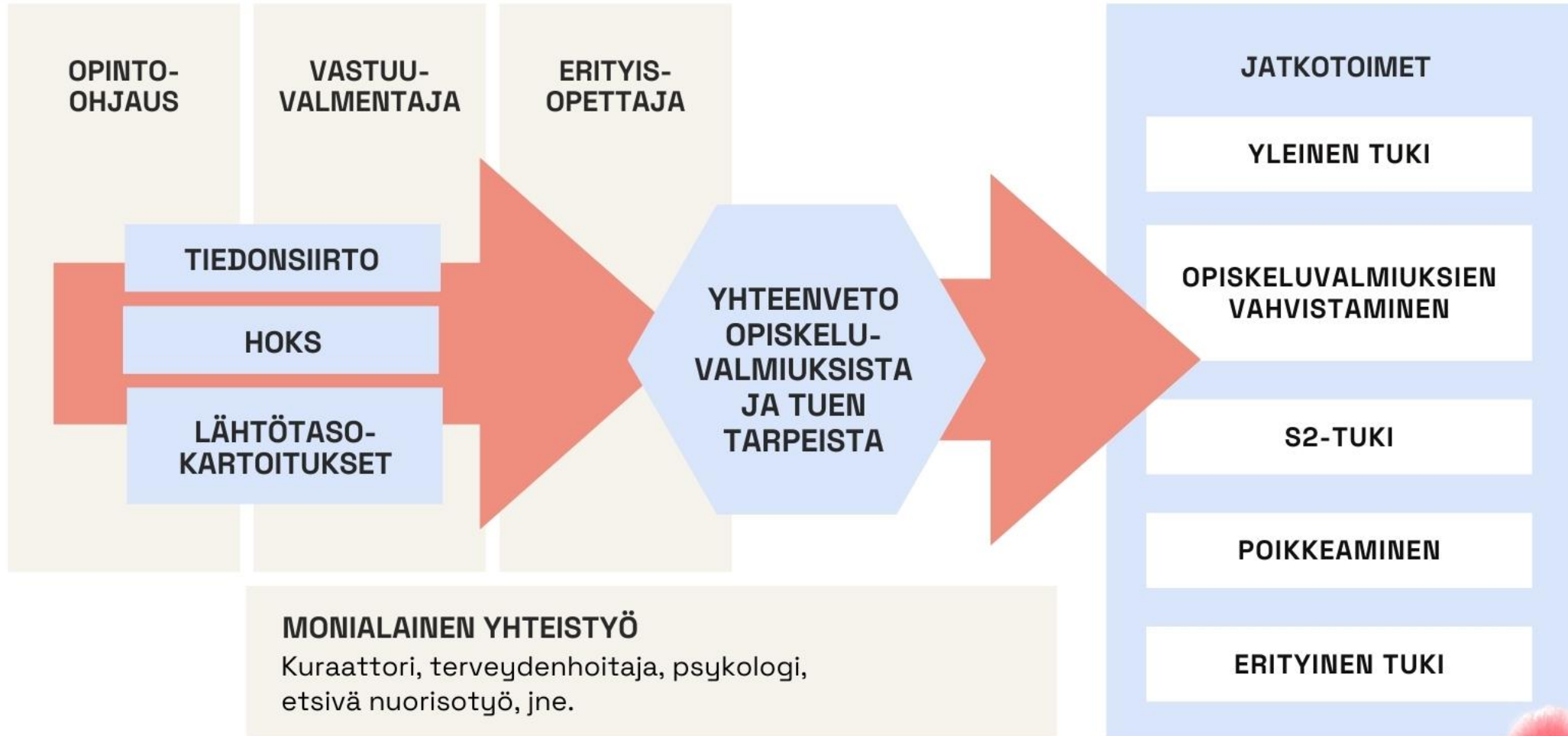
Tasavertaisena oppijana

Vieraskielisten opiskelijoiden opiskeluvalmiuksien ja tuen tarpeiden tunnistaminen Hyriassa

Vieraskielisen opiskelijan tuen tarpeen tunnistaminen

- Vieraskielisten opiskelijoiden kohdalla on tärkeä tunnistaa varsinaiset oppimisvaikeudet ja erottaa ne muista oppimiseen liittyvistä vaikeuksista, jotka johtuvat esimerkiksi taitojen harjaantumattomuudesta ja/tai opetuskielen riittämättömästä osaamisesta.
- Hyrian tuen tarpeen tunnistamisen toimintamalli ohjaa tunnistamaan opiskelijoiden erilaisia tuen tarpeita sekä ohjaamaan heidät oikeanlaisten tukitoimien pariin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Tuen tarpeen tunnistamisen prosesseista ovat yhteisesti vastuussa opiskelijan vastuvalmentaja, opinto-ohjaaja sekä alan erityisopettaja. Tarpeen mukaan monialaista yhteistyötä tehdään myös muiden opiskeluhuollon ja ohjauspalveluiden toimijoiden (esim. kuraattorit ja terveydenhoitajat) sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa.
- Vaikka mallissa on huomioitu vieraskielisten opiskelijoiden erityistarpeet, toimintamallia ja sen toimenpiteitä voidaan käyttää kaikkien opiskelijoiden tuen tarpeiden ja opiskeluvalmiuksien tunnistamisen tukena.

Hyria | Vieraskielisten oppijoiden opiskeluvalmiuksien ja tuen tarpeiden tunnistaminen

Uuden opiskelijan opiskeluvalmiuksien ja tuen tarpeiden kartoittaminen

- Tuen tarpeen kartoittamisen ja tunnistamisen prosessi lähtee liikkeelle heti opintojen alkaessa opiskelijaan, hänen taustaansa, opiskeluvalmiuksiin ja mahdollisiin tuen tarpeisiin tutustumisella.
- HOKS-keskustelussa ja/tai henkilökohtaisessa haastattelussa käydään läpi mm. opiskelijan taustatiedot, kieliprofiili, opiskelu- ja työhistoria Suomessa ja muualla, oppimiseen liittyvät vahvuudet ja mahdolliset haasteet.
- Tuen tarvetta seurataan säännöllisesti opintojen aikana, esim. HOKS:an päivitykset, ryhmien check-pointit, henkilökohtaiset keskustelut, opetuksen aikainen seuranta ja havainnointi.

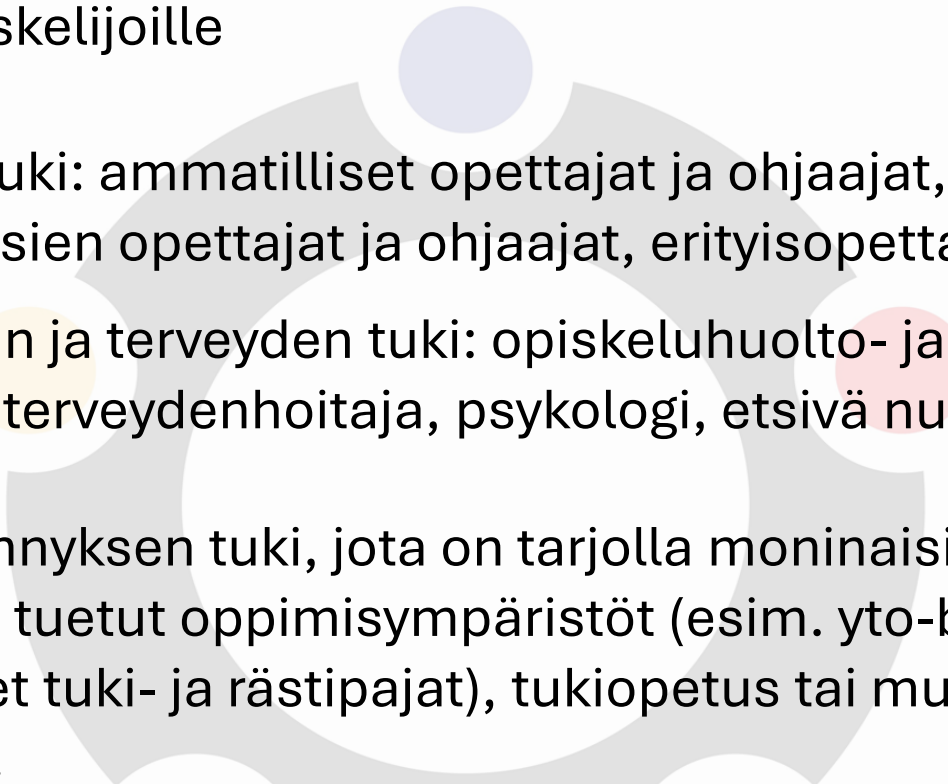
Uuden opiskelijan lähtötilanteen kartoittamisen menetelmät

- Nivelvaiheen tiedonsiirto
  - Perusopetuksesta tai muista opinnoista
  - Esim. HOJKS, todistukset jne.
- HOKS:an laatiminen tai erillinen haastattelu
  - Vastuuvalmentaja tekee, mukana mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan myös opinto-ohjaaja ja erityisopettaja
  - Taitojen, valmiuksien ja mahdollisten haasteiden kartoittaminen opetuksen ja ohjauksen suunnittelemisen tueksi
- Lähtötasokartoitukset
  - Alan erityisopettaja teettää
  - Matemaattiset perustaidot (ItsLearning)
  - Englannin kieli (ItsLearning)
  - Tarpeen mukaan muut, esim. suomen kieli (S2-opettajat)

Yhteenveto opiskelijan opiskeluvalmiuksista ja tuen tarpeista

- Yhteenvetolomake auttaa havainnollistamaan opiskelijan osaamista ja mahdollisia oppimisen ja ohjauksen tuen tarpeita sekä suunnittelemaan jatkotoimenpiteitä ja tukitoimia.
- Lomake täytetään (Wilmassa) opintojen alkaessa ja sitä päivitetään opintojen aikana tarpeen mukaan.
- Lomakkeen täyttävät omalta osaltaan esim. vastuvalmentaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja muut opiskelijan opiskeluvalmiuksia kartoittaneet henkilöt.
- Lomakkeeseen kirjataan yhteenveto HOKS:an laatimisessa ja lähtötasokartoituksissa ilmenneistä asioista (opiskelijan yleinen tausta, kieliprofiili, opiskeluvalmiuksiin liittyvät taustatiedot kuten opiskelu- ja työhistoria) sekä suunnitellut pedagogiset tuki- ja jatkotoimet.
- Huom! Ei terveystietoja ja diagnooseja!

Jatkotoimet: yleinen pedagoginen tuki

Kenelle?	Kaikille opiskelijoille
Kuka?	Opintojen tuki: ammatilliset opettajat ja ohjaajat, S2-opettajat, yhteisten tutkinnon osien opettajat ja ohjaajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat jne. Hyvinvoinnin ja terveyden tuki: opiskeluhuolto- ja ohjauspalvelut (kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, etsivä nuoristyö jne.)
Miten?	Matalan kynnyksen tuki, jota on tarjolla moninaisissa muodoissa. Esimerkiksi tuetut oppimisympäristöt (esim. yto-buusteri, erilaiset ammatilliset tuki- ja rästäpajat), tukiopetus tai muu lisäohjaus, tuki työpaikalla.

Jatkotoimet: opiskeluvalmiuksien vahvistaminen

- Kenelle?** Opiskelijoille, joilla lähtötasokartoitukset tunnistavat olevan heikot opiskeluvalmiudet ja tarve vahvistaa perustaitoja.
- Kuka?** Vastuuvalmentaja, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja suunnittelevat tukimuodot ja -toimet yhteistyössä muun opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä opiskeluhuollon kanssa.
- Miten?** Opiskeluvalmiuksien ja perustaitojen vahvistaminen esim. matemaattisissa taidoissa, suomen kielessä, digitaidoissa, koulunkäynti- ja opiskelutaidoissa, elämänhallinnassa jne. Tuen muotoja esim. opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot ammatillisten opintojen lomassa (OPVA:n poistuessa vastaava korvaava palvelu), räätälöidyt tukipajat ammatillisissa opinnoissa ja yhteisissä tutkinnon osissa, jalkautuva S2-tuki jne.

Jatkotoimet: S2-tuki

- Kenelle?** Opiskelijoille, joilla suomen kielen taito on vasta kehittymässä ja jotka tarvitsevat tukea ammatillisissa opinnoissa, työelämässä oppimisessa ja/tai yhteisissä tutkinnon osissa.
- Mitä?** Opiskelija harjoittelee tutkinnon tai tutkinnon osan keskeistä sanastoa ja ammattialan viestintätilanteita. Tavoite on, että opiskelija pystyy suoriutumaan ammatillisista opinnoista suomeksi ja toimimaan työpaikalla suomenkielisessä ympäristössä.
- Miten?** Ammatillisissa ja yhteisissä tutkinnon osissa esim. samanaikaisopetuksena, ryhmämuotoisina tukipajoina, yksilöllisenä ohjauksena ja selkeäkielisinä opetusmateriaaleina.
- S2-tuetuissa ryhmissä ammatillisilla osastoilla (erityisesti sote) S2-tuki ja ammatilliset opinnot kulkevat rinnakkain. Kielituki on intensiivisintä opintojen alussa.
- Ammattisuomen tukea ammattialoilla sekä säännöllisinä S2-tuen päivinä että osastoille jalkautuvina tukijaksoina.
- Yhteisissä tutkinnon osissa esim. yto-buustereissa ja yksilöohjauksena.

Jatkotoimet: erityinen tuki vieraskielisille opiskelijoille

Kenelle? Opiskelijalle, joka ”oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä tukea saavuttaakseen tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet” (OPH, Erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa). Tuen tarve arvioidaan pedagogisin perustein.

Koulukielen heikko osaaminen tai taitojen harjaantumattomuus puutteellisen oppimishistorian vuoksi eivät yksinään ole erityisen tuen perusteita. Vieraskielisen opiskelijan kohdalla erityisen tuen tarpeesta voi kertoa mm. se, että opiskelijan taidot eivät kehity harjoittelusta ja toistosta huolimatta, oppiminen on tavanomaista hitaampaa ja tavanomaiset eriyttämisen keinot eivät riitä. Erityisen tuen kynnyks ylittyä, jos tarjotut tukikeinot eivät ole riittäviä ja opiskelija tarvitsee säännöllistä ja jatkuvaa erityisopetuksen tukiresurssia ja erityisiä opetusjärjestelyjä opintojen etenemiseen.

Kuka? Oman alan erityisopettaja ja muut erityisopettajat.

Miten? Erilaiset räätälöidyt, erityisopettajan tarjoamat tukimuodot ja –toimet ammatillisissa opinnoissa, yhteisten tutkinnon osien opinnoissa sekä työssäoppimisen jaksoilla, tarvittaessa myös mukautukset.

Jatkotoimet: yhteisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen

- Kenelle?** Opiskelijalle, jolle perustutkinnon ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ovat hänen olosuhteet ja opiskeluhistoria huomioiden kohtuuttomia (esim. ei aiempia ruotsin tai englannin opintoja), tai se on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä. Huom! Tutkinnon perusteissa mahdollisesti olevat rajoitukset, jolloin poikkeaminen ei ole mahdollista.
- Kuka?** Poikkeamisen tarpeen kartoittaa aineenopettaja, erityisopettaja sekä tarvittaessa vastuuvälmentaja. Anomuksen tekee opinto-ohjaaja.
- Miten?** Opintoihin sisällytetään tutkinnon osassa olevien muiden osa-alueiden valinnaisia opintoja poikkeamista vastaava laajuus. Hyriassa ruotsi korvataan millä tahansa valinnaisella vivu-tuotteella. Englanti korvataan paikallisella alkeisenglannin (3 osp) valinnaisella.